

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

V. De vexatione, & inhonoratione sacerdotum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

Jerem. 1.

gnus spiritus, qui viuentem accendit ad sacrilegii scelera, morientem trahit ad tormenta. & quoniam iuxta illud Ieremiæ: *Olla succensa fuit, & facies eius a facie Aquilonis*, id est, cor feruens æstu prædandi, & diabolicæ suggestio- nis flatu inflammatum habuit, ipso vrente vento, id est diabolo, raptus cum eo in olla æternæ combustionis arde- bit. Ergo & nos congregati cum Spiritu sancto, sicut Ie- remias peccatorem populum quadruplici planxit alpha- beto, sic & nos sacrilegos Dei & ecclesiæ contemptores percutiamus quadruplici anathematis maledictio. Sit eis clausa porta cæli, aperta ianua inferni, cum nullo Chri- stiano partem habeant omnino, vel societatem. sed & de reliquiis ciborum illorum nihil detur pauperibus, quin potius proiciatur canibus, donec per dignam & humi- lem pœnitentiam, & congruam emendationem, lætifi- cent ecclesiam, quam per sacrilegia, & nefanda scelera exacerbauerunt. Sed quia sunt quidam, qui temporalem potius mortem, quam æternam timeant, recensemus quid sæculi leges de talibus præcipiant. In libro suprascri- pto capitulo quadringentesimo trigessimoprmo iubetur, vt capitali pœna multentur, qui sacrilegia, adulteria, præ- dationes, aut deuastationes exercuerint, & omnes res eo- rum, tam mobiles, quam immobiles, fisco regis socien- tur, vel ecclesiæ, cuius res vastauerint, alienauerint, aut abstulerint, tradantur. Hæc de sacrilegis prædonibus ec- clesiarum.

V.

Nulli fidelium dubium est, quod ecclesia Dei in pon- tificibus & sacerdotibus reliquis, quibus populus Domini commissus esse dinoscitur, constet, & eis sicuti domus quibusdam suis innitatur columnis. Sed quorumdam pra- uorum hominum mentibus ac moribus, qui se in domo ecclesiæ nomine potius, quam recta conuersatione, vide- ri appetunt, tantæ stoliditatis inest amentia, vt non intel- ligant quia status ecclesiæ ita sacerdotibus, quod absit, ali- qua impulsione nutantibus infirmatur, sicuti excussis co- lumnis domus totius fabricæ ruinam minatur: & idcirco non solum sui casus periculum non metuunt, sed eosdem Dei sacerdotes vexantes, seipsos, vt pariter cum ruenti- bus corruant, præcipitant, impellunt. Nec attendunt,

ANNO
 CHRISTI
 909.

imo nec reuerentur, quoniam qui eis iniuriam vel contumeliam irrogant, Domino Deo nostro Iesu Christo, cuius vices agunt, iniuriosi & contumeliosi existunt: & quia omnes, qui ecclesias sacerdotesque contra diuinas sanctiones vexant, sacrilegi habentur, atque indubitanter infames sacrilegi vocantur. Et ne quis dicat, alia nos ex nostro fingere corde, audiat sanctas sanctorum sententias de talibus ira se habentes. Clemens ab ipso sanctissimo ore Petri apostoli edoctus de omnibus, in secunda ad Iacobum fratrem Domini epistola, de his qui in patres peccant sic dicit: Qualis condemnatio, & qualis imminet maledictio eis qui in patres peccant, diuina nos docet scriptura. Si enim Cham filius Noe, cum vidisset nudum patrem suum, quoniam non cooperuit patris corporalem nuditatem, sed egressus nuntiauit eam fratribus suis, & illi vestimento eam cooperuerunt, ipse quidem Cham, & illi qui ex eo nati sunt, sub maledictione facti sunt, qui autem cooperuerunt, magnam benedictionem meruerunt: multo magis isti maiore & ampliore condemnatione digni sunt, qui patribus obuiare, aut contra eos insurgere nituntur: quoniam qui his resistit, Deo resistit, & qui eis iniuriam vel contumeliam facit, Deo; cuius legatione funguntur, facit. Item in tertia epistola idem Clemens de honore episcoporum: Si igitur vobis episcopis non obedierint omnes presbyteri, diaconi, aut subdiaconi, & reliqui clerici, cuncti, omnesque principes, tam maioris ordinis, quam & inferioris, atque reliqui populi, tribus, & linguarum non obtemperauerint, non solum infames, sed extorres a regno Dei, & consortio fidelium, ac a liminibus sanctae Dei ecclesiae alieni erunt. Nam vestrum est, eos instruere: eorum vero est, vobis obedire vt Deo, cuius legatione fungimini, dicente Domino: *Qui vos audit me audit, & qui vos spernit me spernit: & qui vos recipit me recipit, & qui me recipit, recipit eum qui me misit.* Nihil enim iniustius, vel inhonestius, quam filios patribus rebelles, aut clericos vel laicos doctoribus, seu discipulos magistris inobedientes vel proteruos existere. Nouimus enim primum hominem per inobedientiam cecidisse. Idcirco omnes hoc vitium summo pere cauere monemus. Et quia Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, Dominus noster mit-

Clemens
 epist. 1.

Gen. 9.

LUC. 10.

Anaclet.
epist. 2.

Math. 23.

Psal. 81.

Ibidem.

Psal. 93.

Rom. 14.

Ibidem.

Zach. 2.

Anaclet.
epist. 2.

tens nos vice sua in loco apostolorum ad prædicandum præcepit nobis docere omnes, omnesque nobis fideliter obedientes ut ipsi, existere. Item ex decretis Anacleti papæ, quod episcopi a Deo sint iudicandi, non ab humanis aut pravis hominibus: Liquet quod summi sacerdotes, id est episcopi, a Deo sunt iudicandi, non ab humanis aut praviæ vitæ hominibus lacerandi, sed potius ab omnibus fidelibus portandi, ipso Domino exemplum dante, quando per seipsum, & non per alium, vendentes & ementes eiecit de templo, & mensas nummulariorum, & cathedras vendentium proprio evertit flagello, & eiecit de templo. Et sicut alibi ait: *Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem deos diiudicat.* & alibi: *Ego dixi, dii estis, & filii Excelsionum.* Nullus enim, ut reor, inuenitur inter nos, qui velit suum seruum ab alio, quam a se, iudicari, quod si præsumptum fuerit, aut multa ipse indignatione irascitur, aut potius ultionem quærit super eum. Si vero hoc inter homines agitur, quid putatis faciet Deus deorum, & Dominus dominantium, qui ultionem suorum promisit non differre seruorum? Vnde & ipse per prophetam loquitur dicens: *Deus ultionum Dominus, Deus ultionum libere egit,* & reliqua. Et Apostolus inquit: *Tu quis es, qui iudicas seruum alienum? suo enim domino stabit, aut cadet.* & ipse: *Nolite iudicare inuicem, sed iudicate magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum.* & Dominus per prophetam inquit: *Qui vos tangit, tangit pupillam oculi mei.* Nam si aliquis nunc in malum oculos alicuius principis incipit tractare, manifeste reus maiestatis iudicatur, & infamis efficitur, aut potius capitali sententiæ subiacet. Hæc, fratres, valde cauenda sunt, & quod homines nolunt sibi fieri, Deo deorum non debent inferre, ne forte irascatur Dominus, & faciat vindictam eorum etiam in eos qui non peccauerunt, quia perit sapissime iustus pro impio. Item in eodem decreto, ut nullus facile accusare audeat episcopum: Apostoli, successoresque apostolorum, considerantes statuerunt ne facile commouerentur, aut lacerarentur, vel accusarentur columnæ sanctæ Dei ecclesiæ, quæ apostoli, & successores eorum non immerito dicuntur: sed si quis aduersus eos, vel ecclesias eorum, commotus fuerit, aut causas habuerit, prius ad eos concurrat caritatis studio, ut familiari colloquio com-

moniti,

ANNO
 CHRISTI
 909.

moniti, ea sanent quæ sananda sunt, & caritatiue emendent quæ iuste emendanda cognouerint. Si autem aliqui eos, priusquam hæc egerint, lacerare, accusare, aut infestare præsumperint, excommunicentur, & minime absoluantur, antequam per satisfactionem, vt iam dictum est, condignam egerint pœnitentiam: quoniam iniuria eorum ad Christum pertinet, cuius legatione funguntur. Nec hoc mirum: quia si quisque nostrum cuidam suorum legationem iniungeret, & a quoquam impediretur, aut ab aliquo subditorum suorum despiceretur, mox indignatus irasceretur, aut talia prout posset vindicaret, & ad iniuriam & contumeliam sui hoc factum reputaret, & talionem, si in præsentia non posset, futuris temporibus redderet. Nam si in hominum causa hæc fiunt, quid putatis Deus faciet de suis, qui nec capillum capitis eorum perire dixerit? Vnde & Dominus per Nahum loquitur prophetam dicens: *Deus æmulator, & ulciscens Dominus: ulciscens Dominus, & habens furorem. Ulciscens Dominus in hostes suos, & irascens ipse inimicis suis.* Ex decretis Euaristi papæ, de honore episcoporum: Episcopum oportet opportune & importune, atque sine intermissione ecclesiam suam docere, eamque prudenter regere & amare, vt a vitiis se abstineat, & salutem consequi possit æternam: & illa cum tanta reuerentia eius doctrinam debet suscipere, eumque amare & diligere, vt legatum Dei, & præconem veritatis, quia testante Veritate: *Quæcumque ligaueritis super terram, erunt ligata & in caelo: & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta & in caelo.* Nimis timenda est, fratres, hæc sententia, & præuidendum vobis, ne offendatis eos qui tantam a Domino habent potestatem. & ideo potius obediendi, diligendi, & summopere sunt venerandi, non detrahendi, vel lacerandi, veleiiciendi, sed portandi, & amandi, ipso dicente Domino: *Qui vos audit me audit, & qui vos spernit me spernit.* Ideo vobis & omnibus fidelibus scribimus, fratres, vt ab his vos caueatis, & posteris vestris non malum, sed bonum exemplum relinquatis: quoniam iniuria episcoporum ad Christum pertinet, cuius vice funguntur. Ex decretis Alexandri papæ, de non vexandis sacerdotibus: Peruenit ad conscientiam apostolicæ sedis, quod nonnulli sint tam stolidi, qui dominica præcepta, & apostolorum, eorumque suc-

Nahum. 1.

Euarist.
 epist. 2.

Matth. 16.
 & 18.

Luc. 10.

Alexand.
 epist. 1.

Zach. 1.

cessorum statuta minime obseruent, & eos de quibus Dominus ait: *Qui vos tangit, tangit pupillam oculi mei*, non solum tangere minime dubitant, sed etiam persequi non formidant. Et licet nos persequantur, quia nec nos sine illis, nec illos sine nobis persequi possunt, quoniam illius sumus discipuli, qui animas pro fratribus præcepit ponere: tamen eorum pericula & perditiones non sumus ausi celare, ne prophetica, quod absit, damnemur sententia, quæ ait: *Si annuntiaueris iniquo iniquitatem suam, animam tuam liberaasti: si autem non annuntiaueris ei, sanguinem eius de manu tua requiram.* Qui ergo sacrilega persuasione persequuntur & lacerare nituntur episcopos, vel eos qui recte Domino sacrificant, indubitanter Dominum persequuntur & dilaniant, cuius vice funguntur.

Ezech. 3.

Unde Dominus ait per Iael prophetam: *Numquid ultionem vos reddetis mihi? & si ulciscimini vos contra me, cito reddam vobis vicissitudinem super caput vestrum.* Has considerantes pietates, & pericula vitantes animarum, vna cum omnibus Dei sacerdotibus, qui nobiscum in hanc sacram conuenerunt urbem, & cum omnibus huius capituli membris, sicut a beatis apostolis, ac reliquis sanctis patribus, ac successoribus eorum accepimus, statuentes decernimus, omnes qui sanctos patres persequuntur, aut amouere vel dilacerare manifeste nituntur, infames esse & alienos a liminibus ecclesiæ usque ad satisfactionem fieri: quia sic odit Deus eos, qui aduersus patres armantur, ut patrum inuasores vel destructores, qui ideo infames efficiuntur, quia patres persequuntur. Item cuius supra:

Iael. 3.

Nulli, fratres, dubium est, quia boni a malis semper persequuntur & tribulantur. Propter quod nos oportet humiliari sub potenti manu, ut liberet nos in tempore tribulationis. Nam sicut leo rugiens circumit quærens quem deuoret, sic diabolus non cessat circuire & quarere quos ex fidelibus perdat, & maxime eos, quos ardentiores in seruitio Saluatoris eique familiares inuenerit. Familiares dico, quos sibi sacrari, & in ordine apostolorum constitui voluit. Ipsi enim pro populo interpellant, & peccata populi comedunt, quia suis precibus & oblationibus ea delent atque consumunt. qui quanto digniores fuerint, tanto facilius pro necessitatibus eorum, pro quibus cla-

Alexand.
epist. 2.

ANNO
 CHRISTI
 909.

mant, exaudiuntur. *Multum enim*, vt ait Iacobus aposto- Iac. 5.
 lus, *valet deprecatio iusti assidua*. Qui autem vos persequitur,
 ipsum, cuius legatione fungimini, persequitur: quia sicut
 ipse Filius Dei mediator fuit Dei & hominum, ita & vos
 eius vice in ecclesia estis constituti, vt inter Deum & ho-
 mines legatione fungamini. Si quis autem legationem ve-
 stram impedit, non vnus, sed multorum profectum auer-
 tit, & sicut multis nocet, ita a multis arguendus est, & bo-
 norum societate arcendus, & quia Dei causam impedit, &
 statum conturbat ecclesie, ideoque ab eius liminibus ar-
 ceatur. Ab omnibus quoque talis est cauendus, & non in
 communionem fidelium vsque ad satisfactionem recipien-
 dus. Est enim statutum olim, vt qui statum conturbat ec-
 clesie, ab eius liminibus arceatur, nec cum fidelibus com-
 municet, qui eorum bona auertit. Ex decretis Telesphori Epist. 1.
 papae, de episcopis non arguendis, aut accusandis: Iustum
 est omnes in vniuerso orbe doctores legis ea quae legis sunt
 sapere, & non sacerdotes Domini labiis suis, aut quibuslibet
 machinationibus maculare. Dum enim ipsos disponunt,
 aut cupiunt maculare, potius seipsos maculant, & vulne-
 rant. Dei ergo ordinationem accusat, qui sacerdotes accu-
 sat, vel damnare cupit: a quibus se omnes fideles cauere de-
 bent, quia non solum qui faciunt, sed qui consentiunt fa-
 cientibus, rei sunt. Ex decretis Pontiani papae, de honore Epist. 1.
 episcoporum, & quod ipsi non sint infestandi, sed veneran-
 di: Sacerdotes non sunt infestandi, sed honorandi. In eis
 quoque Dominus honoratur, cuius legatione funguntur.
 Hi ergo si forte ceciderint, a fidelibus sunt subleuandi, at-
 que portandi. Accusandi autem non sunt ab infamibus aut
 sceleratis, vel inimicis, aut alterius sectae, vel religionis ho-
 minibus. Sed si peccauerint, a reliquis arguantur sacerdo-
 tibus, & a summis pontificibus constringantur, & non a
 saecularibus, aut malae vitae hominibus arguantur, vel ar-
 ceantur. Haec scilicet sunt apostolorum decreta, imo ip-
 sius Christi dicta: quibus si quis obuiare aut contradice-
 re tentauerit, non se Christianum, sed antichristum com-
 probauerit. Ergo si sacerdotes Dei non sunt infestandi, non
 contristandi, non accusandi, non a saecularibus arguendi,
 non reprehendendi, non iudicandi, non damnandi, non
 arcendi, non negligendi, non quibuslibet machinationi-

bus maculandi vel dilacerandi, aut detrahendi, non aliqua iniuria vel contumelia affiendi, quin minus persequendi, excæcandi, aut interficiendi. Nam de iniuria vel dehonoratione sacerdotum, in iam dicto capitulari libro

Lib. 6. c. 98. VI. capite XCIX. ita scriptum habetur: Si quis episcopo aliquam iniuriam, aut iniustam dehonorationem fecerit, de vita componat, & omnia quæ habere visus fuerit, ecclesiæ, cui episcopus præesse dinoscitur, integerrime societur, & nobis in triplo bannus noster, id est solidi LX. persoluantur, aut ipse in seruitio fisci nostri seruiturus semper societur, usque se redimat in triplo iuxta vvirgildum suum, si potuerit. Sancta vero ecclesia in sacerdotibus constat. Idcirco magna pœna plectendi sunt, qui episcopis, vel reliquis sacerdotibus, iniuriam vel contumeliam fecerint. Nam detractio sacerdotum ad Christum pertinet, cuius vice legatione in ecclesia funguntur. Item

Lib. 6. c.
304.

ex eodem libro, capite CCXCVII. Si quis in hoc genus sacrilegii proruperit, ut in ecclesias, earumque res irruens, sacerdotibus & ministris, vel ipsi cultui, locoque aliquid importet iniuriæ, vel inferat ad diuini cultus iniuriam, in conuictos, siue confessos reos capitali sententia nouerit iudicandum. Nec expectetur, ut episcopus iniuriæ propriæ ultionem deposcat, cui sanctitas ignoscendi soli gloriam dereliquit. Sitque cunctis non solum liberum, sed etiam laudabile, factas atroces sacerdotibus aut ministris iniurias, velut publicum crimen, persequi, ac de talibus reis ultionem mereri. De his qui clerum iniuriauerint. ex

Lib. 5. c. 121.

capitulari Caroli imperatoris: Quicumque iudex, aut secularis aduersus presbyterum, aut diaconum, aut quemlibet de clero, aut de iunioribus, absque audientia episcopi, vel archidiaconi, vel archipresbyteri, iniuriam inferre præsumpserit, anathema ab omni Christianorum consortio habeatur.

VI.

Et quoniam sunt aliqui tantæ cupiditatis face succenssi, ut non solum sibi a Deo concessis non bene utantur, verum inconcessa acsi licita ambiant, & ex his quæ diuinis sunt tradita & oblata cultibus, & secundum legem Domini sancta sanctorum sunt Domino, & ad ius pertinent sacerdotum, exactiones census ab ipsis sacerdotibus sibi exqui-